

Отримано: 10 березня 2025 р.

Прорецензовано: 12 квітня 2025 р.

Прийнято до друку: 22 квітня 2025 р.

email: ovdiyuk@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9467-3892>

email: cheliliya@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-9078-1156>DOI: [http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-25\(93\)-26-30](http://doi.org/10.25264/2519-2558-2025-25(93)-26-30)

Овдіюк В. В., Черепакха Л. Л. Методичні алгоритми навчання перекладу китайських студентів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2025. Вип. 25(93). С. 26–30.

УДК: 378.147:811.161.2'243

Овдіюк Вікторія Вікторівна,
асистент кафедри української філології для іноземних громадян,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Черепакха Лілія Леонтіївна,
асистент кафедри української філології для іноземних громадян,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МЕТОДИЧНІ АЛГОРИТМИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ КИТАЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

У статті розглянуто особливості навчання перекладу китайських студентів, що здобувають освіту в українських ЗВО. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю адаптації методик навчання до особливостей монокультурних навчальних груп, врахування специфіки китайської мови, психологічних і культурних чинників, що впливають на перекладацький процес. Дослідження ґрунтується на аналізі наукових праць українських і зарубіжних лінгвістів, а також на практичному досвіді викладання перекладу китайським студентам. Проаналізовано основні труднощі, з якими стикаються здобувачі під час перекладу з рідної мови на українську та навпаки, зокрема відмінності у граматичних структурах, лексичній системі та стилістиці двох мов. Описано етноорієнтований підхід до навчання перекладу. Запропоновано методичний алгоритм перекладу, що складається з трьох етапів: доперекладацького аналізу, власне перекладу та післяперекладацького редагування. На кожному з етапів продемонстровано конкретні методичні прийоми та вправи, спрямовані на формування необхідних перекладацьких компетенцій. Особливу увагу приділено ролі доперекладацького аналізу, вибору стратегії перекладу, розвитку міжкультурної компетенції та формуванню навичок редагування текстів. Висвітлено значення навчальних завдань, спрямованих на розвиток аналітичного мислення та перекладацьких компетенцій студентів. Підкреслено важливість наявності та удосконалення лінгвокультурологічної компетенції викладача. Доведено, що ефективне навчання перекладу китайських студентів можливе лише за умови врахування їхніх національних особливостей, а також відмінностей між китайською та українською мовами. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення методики викладання перекладу китайським студентам в українських закладах вищої освіти.

Ключові слова: навчання перекладу, етноорієнтований підхід, українська як іноземна, методичний алгоритм, міжкультурна комунікація.

Viktoriia Ovdiuk,
Assistant Professor at the Department of Ukrainian Philology for Foreign Citizens,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Liliia Cherepakha,
Assistant Professor at the Department of Ukrainian Philology for Foreign Citizens,
Taras Shevchenko National University of Kyiv

METHODOLOGICAL ALGORITHMS FOR TEACHING TRANSLATION TO CHINESE STUDENTS

The article deals with the peculiarities of teaching translation to Chinese students studying at Ukrainian universities. The relevance of the study is stipulated by the need to adapt teaching methods to the peculiarities of monocultural study groups, to take into account the specifics of the Chinese language, psychological and cultural factors that influence the translation process. The research is based on the analysis of scientific works of Ukrainian and foreign linguists, as well as on the author's own experience in teaching translation to Chinese students. The main difficulties faced by students when translating from their native language into Ukrainian and vice versa, including differences in grammatical structures, lexical system and stylistics of the two languages, are analyzed. An ethnically oriented approach to teaching translation is described. A methodological translation algorithm consisting of three stages is proposed: pre-translation analysis, translation itself, and post-translation editing. At each stage, specific methodological techniques and exercises aimed at developing the necessary translation competences are demonstrated. Special attention is paid to the role of pre-translation analysis, the choice of translation strategy, the development of intercultural competence and the formation of text editing skills. The importance of educational tasks focused on the development of analytical thinking and translation competences of students is highlighted. The importance of having and improving the teacher's linguistic and cultural competence is emphasised. It is proved that effective teaching of translation to Chinese students is possible only if their national peculiarities and differences between Chinese and Ukrainian are taken into account. The results of the study can be used to improve the methodology of teaching translation to Chinese students in Ukrainian universities.

Keywords: teaching translation, ethnocentric approach, Ukrainian as foreign language, methodological algorithm, intercultural communication.

Постановка проблеми. Реалії сучасного світу вимагають нового погляду на якісну підготовку перекладачів, що сприятиме розвитку міжкультурної комунікації та міжнародного співробітництва. Зростає попит на фахівців, здатних ефективно працювати зі складними мовними парами. Особливе місце в цьому контексті посідає китайська мова, що є однією з найпоширеніших у світі. Китайські студенти, які опановують переклад з рідної мови на українську та навпаки, стикаються з низкою лінгвістичних, когнітивних та культурних труднощів. Відмінності у граматичних структурах, лексичній системі та стилістичних особливостях китайської й української мов зумовлюють необхідність розробки ефективного алгоритму навчання перекладу, що сприятиме поступовому формуванню необхідних перекладацьких компетенцій.

Попри суттєві досягнення останніх десятиліть, функціонування освітніх програм фахової підготовки перекладачів у великій кількості ЗВО України, дидактика перекладу та спеціалізовані методики навчання перекладу іномовців залишаються недостатньо розробленими. Переважна більшість цих методик орієнтована на білінгвальне або багатомовне середовище, тоді як у монокультурних групах навчальний процес потребує спеціальної адаптації. **Актуальність** дослідження відзначається потребою системного підходу та необхідністю методичної адаптації навчання перекладу іноземних студентів, враховуючи специфіку навчальної аудиторії, її мовні особливості та труднощі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Стан дослідження методики навчання перекладу в Україні можна охарактеризувати як динамічний та багатогранний. З одного боку, існує міцне теоретичне підґрунтя, закладене працями відомих українських перекладознавців В. Карабана, І. Корунця, В. Коптілова, Р. Зорівчак, Т. Кияка, О. Чердиченка та ін. З іншого боку, швидкий темп світових інтеграційних процесів та диджиталізація усіх сфер життя суспільства ставлять нові завдання перед науковою та викладацькою спільнотами. Розвиток перекладознавчої дидактики отримав новий пошук у працях Л. Черноватого, Г. Мірама, В. Ігнатенко, Ю. Сімкової, Д. Слюсарєва, Т. Пасічник, Т. Рудницької, чий дослідження зосереджені на розробці ефективних методик навчання різних видів перекладу (усного, письмового, синхронного, науково-технічного, художнього тощо). Особлива увага прикута до формування перекладацької компетенції майбутніх фахівців, що включає не лише знання мов, але й культурну обізнаність, навички аналізу тексту та використання технологій.

Н. Бідюк, Л. Бандура, М. Тарасенко, С. Амеліна, Ю. Колос активно досліджують інтеграцію інформаційних технологій (спеціалізованого програмного забезпечення, онлайн-ресурсів, програм штучного інтелекту) у навчальний процес підготовки здобувачів, розробляють методики навчання машинного перекладу та редагування перекладених текстів.

Наукові пошуки І. Бахова, Т. Горощенко, А. Солодкої, М. Ткачівської, Р. Щерби, Р. Зорівчак зосереджені на дослідженні перекладацького процесу як явища міжкультурної комунікації, впливи культурно-детермінованих чинників на його перебіг і кінцевий результат та актуальності формування міжкультурної компетенції майбутніх перекладачів. Особливу увагу дослідники акцентують на специфіці перекладу в різних культурних контекстах.

У фокус зацікавленості українських дослідників Т. Ганічевої, Н. Назаренко, О. Ісламової, Л. Потапенко, Я. Фабричної, С. Коломієць потрапила проблема формування професійно орієнтованої перекладацької компетенції здобувачів, наголошено на потребі розробки методик навчання перекладу в конкретних галузях (юриспруденція, медицина, бізнес, військова справа тощо), виокремлено особливості перекладу спеціалізованих текстів.

На необхідності створення уніфікованих об'єктивних та дієвих критеріїв контролю оцінювання якості перекладу наголошують у своїх працях С. Юхимець, І. Олійник, Л. Гончаренко, В. Ігнатенко, В. Борщовецька, Ю. Стежко. Автори концентрують увагу на проблемі визначення перекладацької помилки й підкреслюють суттєві відмінності у вимогах до функціонально різних перекладів.

Проте варто зауважити, що, незважаючи на значну кількість ґрунтовних розвідок, присвячених теорії та практиці перекладу, досі відсутні дослідження з методики навчання перекладу іноземних студентів, зокрема китайськомовних, що здобувають освіту в українських ЗВО.

Мета статті полягає в обґрунтуванні та описі алгоритму навчання перекладу в монокультурному середовищі студентів у світлі етноорієнтованого підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна лінгводидактика української мови як іноземної тримає у фокусі свої уваги національну самобутність іноземних здобувачів, що безпосередньо впливає на вибір ефективних методів і прийомів навчання та забезпечує програмовані результати. «Опора на етнопсихологічні та етнокультурні основи особистості іноземних студентів дозволяє врахувати як вплив рідної мови, так й особливості, зумовлені специфікою їхньої мовної картини світу, що лежить в основі глибинних процесів сприйняття, обробки, зберігання та використання одержуваної ними інформації» (Моргунова, 2022; 25).

Дослідники визнають, що національні особливості китайців (раціоналізм, пріоритет колективних інтересів над інтересами особистості, стриманість, природна скромність, старанність, традиційне шанування наставників, психологічна готовність вчити слова та тексти напам'ять, переважання візуальних способів сприйняття дійсності, висока культура писемності) здебільшого обумовлені панівним у китайській культурі і, значною мірою, в освітньому просторі Китаю конфуціанством. Ці особливості визначають поведінку китайських студентів у навчальній аудиторії, їхнє ставлення до процесу навчання й викладача. Китайським студентам іноді складно публічно висловлювати думку через побоювання, що вона виявиться помилковою чи недоречною. Вони вважають за краще вислухати інших і погодитись із більшістю, під час відповіді покладаються не на власний досвід, а на отримані теоретичні знання. Причиною цього є традиції освітньої системи країн Східної Азії, засновані на філософії Конфуція (Збір, 2019). Тож педагогу слід використовувати методи, спрямовані на навчання студентів самостійно аналізувати та узагальнювати отриману ними інформацію.

Виконання письмових вправ зазвичай не спричиняє труднощів у китайців, оскільки не вимагає навичок продукування власного висловлювання. Європейська, зокрема українська, методика керується діяльнісним (комунікативним) підходом до навчання іноземних мов. Китайська ж традиція спирається на граматику-перекладний, значна увага приділяється механічному запам'ятовуванню матеріалу, переважає письмова форма контролю, розповсюджена практика тестування. Саме тому китайські студенти краще складають письмові іспити, але стикаються з проблемами під час усних опитувань. Як правило, більшість із них не має сформованих навичок вивчення іноземної мови, оскільки в масовій китайській середній школі це не є обов'язковим. Загалом китайська система навчання мов спрямована на знання структурних компонентів мови й не передбачає активної мовленнєвої практики.

Навчаючи китайських студентів, варто спиратися на сильні сторони їхньої мовної особистості, для якої головне – результат, а цінність знань визначається їхньою практичною користю. Як зауважує дослідник Ху Жунсі, для китайського студента важливе не стільки схвалення викладача, скільки акцентування уваги на зроблених помилках (Ху Жунсі, 2013; 39). Позитивне сприйняття критики й готовність удосконалювати навички та знання особливо допомагає під час навчання перекладу китайськомовних здобувачів.

Отже, етноорієнтований підхід до навчання китайців мінімізує ризики появи міжкультурних та комунікативних «невдач» в освітньому процесі, тому найбільш результативною є робота в монокультурному середовищі.

Крім зазначеного, істотною проблемою в навчанні перекладу є специфіка китайської мови (ізоляційна), особливостями якої є відсутність граматичних категорій, морфологічних змін слів (дієвідмінювання, часів дієслова, числа іменника тощо) і вираження граматичного значення за допомогою часток (Дрогомирецький, Ілійчук, 2017; 18-21). Як в українській, так і в китайській мові виокремлюють морфеми, проте в останній важко відрізнити морфему від самостійного слова: у перекладі похідне китайське слово може відповідати слову або словосполученню в українській мові. У китайській мові межі граматичних класів слів не визначені: одиниці вільно переходять з однієї категорії до іншої залежно від контексту. Частини мовна належність визначається структурою речення. Порядок слів у реченні фіксований, на відміну від української мови, в якій він вільний, хоча фактично залежить від мети висловлювання. Специфіка мовомислення представників китайської культури також впливає на вибір ними активних чи пасивних конструкцій. Українська мова є предметно орієнтованою, водночас китайська – тематично орієнтована, що відтворено у структурі речення й способах вираження логічних зв'язків у тексті.

Лінгвісти Чан Ю і Сун Чжичень зазначають, що під час роботи з китайським текстом перекладач повинен не лише занурюватися в мову тексту, а й враховувати культурний контекст для отримання якісного продукту перекладу. У навчанні перекладу важливим є те, *що* ви перекладаєте і *як* ви перекладаєте (Чан Ю, Сун Цзичень, 2022). Їхня розвідка присвячена методам навчання перекладу, практиці, стратегіям й аналізу перекладу з китайської мови на англійську, однак узагальнення мають незаперечну значущість для навчання перекладу на українську. Автори вбачають переклад як низку послідовних дій: доперекладацький аналіз оригінального тексту, первинний переклад тексту студентом, його аналіз, врахування рекомендацій і коментарів викладача, порівняння перекладеного тексту з іншими перекладами, детальний повторний переклад і його редагування. Також науковці порушують важливе питання вільного вибору перекладачем стратегії та інструментарію перекладу. Здійснюючи переклад, слід дотримуватися трьох принципів: збереження культурного колориту вихідної мови з метою розуміння унікального світосприйняття Китаю; максимальна природність зв'язності та послідовності викладеного тексту; дотримання стилю вихідної мови залежно від комунікативної функції тексту.

На заняттях із практики перекладу в Навчально-науковому інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка студенти-іноземці поглиблюють теоретичні знання, отримані ними у процесі вивчення фахових дисциплін, удосконалюють практичні навички і вміння письмового (прямого, повного, вибіркового, трансформаційного тощо – за характером мовних дій перекладача; художнього й спеціального – за жанрово-стилістичною характеристикою вихідних текстів) та усного перекладів текстів різних жанрів та стилів у комунікативних ситуаціях професійної та освітньої сфер спілкування, що сприяє формуванню професійних перекладацьких компетенцій іноземних здобувачів.

Змістом практичного перекладу є різноманітні автентичні тексти рідною мовою студентів: тексти лінгвокультурологічного характеру; професійно орієнтовані тексти; оригінальні сучасні художні твори, раніше не перекладені українською мовою; медіатексти. Тексти для перекладу здобувачі добирають самостійно або вибирають серед запропонованих викладачем. Тематика текстів першого типу досить різноманітна: від традиційної китайської культури й конфуціанських чеснот до використання високих технологій, штучного інтелекту в Китаї.

Студенти опановують навички доперекладацького та післяперекладацького аналізу тексту; визначають граматичні, лексичні й жанрово-стилістичні труднощі перекладу; самостійно обирають стратегію перекладу залежно від жанру тексту й функціонального стилю для створення адекватного, еквівалентного перекладу; вивчають техніку редагування й оформлення перекладів відповідно до норм української мови.

Робота з текстом передбачає виконання різних типів завдань, що відповідають різним етапам аналізу тексту. Дотримуюмося перекладацької стратегії, узагальненої Л. Черноватим. Згадана стратегія перекладу, зокрема письмового, складається з трьох етапів: *доперекладацького* (аналіз тексту оригіналу), *власне перекладу* (створення тексту перекладу), *післяперекладацького* (редагування тексту перекладу) (Черноватий, 2013). Здійснюючи *доперекладацький аналіз*, студенти знайомляться з текстом рідною мовою, формулюють його тему, виокремлюють ключові слова, звертають увагу на культурно марковану лексику й обирають стратегію перекладу. На цьому етапі викладач пропонує низку дотекстових завдань, наприклад, визначити значення окремих слів, пояснити значення безеквівалентної лексики, мовно-культурних явищ, відсутніх в українській мові, або таких, що відрізняються у двох мовах (символіка кольорів, чисел тощо).

На *етапі власне перекладу* студенти детально знайомляться з текстом і стикаються із проблемою вибору відповідних лексико-граматичних засобів української мови для передавання змісту вихідного тексту. Викладач спрямовує увагу студентів на відмінності в будові китайського й українського речення (порядок слів, вживання активних і пасивних конструкцій тощо). Використовуючи трансформаційні методики (наприклад, заміна речень із дієприкметниковим чи дієприслівниковим зворотами складнопідрядними реченнями різних типів або двома простими реченнями), студенти усвідомлюють, що трансформація полягає не лише в доборі синонімів, а й вимагає узгодження граматичних форм і перебудови речення. Так, синонімічні дієслова не завжди мають однакове керування, до того ж їх вживання може бути обмежене конкретним контекстом. Корисним на цьому етапі буде виконання вправ на пошук синонімів, антонімів, граматичні завдання різного рівня складності.

На *післяперекладацькому етапі* – редагуванні – студенти під керівництвом викладача проводять контрольно-корекційний аналіз перекладеного на українську мову тексту, оцінюють якість виконаної роботи, визначають відповідність оригінального тексту та тексту перекладу, семантичну, структурну подібність та стильову цілісність, усувають мовні, стилістичні, технічні помилки. Мета цього етапу – навчити майбутніх перекладачів виявляти та коригувати недоліки, використовуючи здобуті навички редагування.

Пропонуємо алгоритм аудиторної роботи над перекладом тексту *«Хмарне» весілля*. Уривок з оригінального тексту китайською мовою має структурну і логіко-змістову завершеність. У тексті йдеться про надзвичайну подію, до якої була прикута увага всього Китаю: сто пар наречених, що відклали весілля через пандемію коронавірусу, нарешті уклали шлюб. Церемонія відбулася у прямому ефірі.

Повний текст мовою оригіналу доступний за покликаннями:

https://m.thepaper.cn/newsDetail_forward_7498891 та <https://ishare.ifeng.com>.

Наведемо приклади завдань для роботи з текстами оригіналу та перекладу:

1. Прочитайте текст оригіналу, визначте тему й запропонуйте свою назву українською мовою.
2. Випишіть із тексту терміни, пов'язані з епідемією (наприклад, *епідемія, медичний центр, епідеміологічні перевірки*), перевірте їхнє значення у словнику, знайдіть українські відповідники.
3. Запропонуйте українські еквіваленти китайських фраз «*білий ангел*» та «*синій поліцейський*» та розкрийте їхній символізм.
4. Поясніть культурне значення фрази «520» та її зв'язок з освідченням у коханні.
5. Випишіть образні вислови з тексту, перекладіть їх дослівно українською. Чи звучить це природно? Запропонуйте способи перекладу цих одиниць.
6. Виберіть 3 складних речення, перекладіть їх на українську мову та зробіть їхній синтаксичний аналіз. Яка структура цих речень у китайській мові? Чи потрібно змінювати порядок слів у перекладі?
7. Перекладіть увесь текст, зберігаючи стиль та тон оригіналу. Порівняйте свій переклад з перекладами інших студентів та обговоріть відмінності.
8. Порівняйте оригінальний китайський текст з українським перекладом. Які розбіжності ви помітили? Виправте можливі неточності або запропонуйте альтернативні варіанти перекладу окремих речень.
9. Поміркуйте, як можна адаптувати цей текст для української аудиторії, зберігаючи його емоційний вплив. Обговоріть, які культурні відмінності можуть вплинути на сприйняття цього тексту українцями.
10. Перепишіть текст у стилі а) новинної статті для китайського ЗМІ; б) оголошення про подію. Перекладіть їх українською мовою. Зверніть увагу на порядок слів у текстах. Чим він зумовлений?

11. Дайте відповіді на запитання за змістом тексту (подаємо реальні відповіді студентів, отримані на заняттях):

1. *Про яку подію йдеться в тексті?* (У тексті йдеться про «Хмарне весілля» сотень пар молодят, яких об'єднала боротьба з епідемією; 20 травня сто пар людей різних професій з усієї країни провели колективне (масове) онлайн-весілля після коронавірусу).

2. *Коли і де сталася ця подія? Чому було обрано цей день?*

(Подія сталася 20 травня, день був обраний, тому що «520» у китайській культурі асоціюється із фразою «я тебе кохаю»; Цей день обрано через символіку числа «520»; Весілля відбулося онлайн 20 травня. Слід зауважити, що китайською дату записують так: спочатку місяць (5), потім число (20), отже 520. 5-2-0 – це омофон «я люблю тебе». Цей день у Китаї вважається найбільш вдалим для освідчення).

3. *Хто брав участь у заході?*

(У заході взяли участь 100 пар наречених з усієї країни, зокрема, лікарі, медсестри, поліцейські, солдати військової поліції, пожежники, кур'єри та багато інших; Сто пар різних професій та сотні мільйонів користувачів мережі).

4. *Що ви можете розповісти про героїв цієї історії?*

(Герої цієї історії – наречені Сюй Чженьнан та Чжао Чао. Вона – медичний працівник, він – поліцейський. Вони відклали весільне свято через епідемію, зосередившись на боротьбі з нею; У цій історії є пара. Їх звуть Сюй Шеннань та Чжао Чао. Один із них – лікар, інший – поліцейський, вони відклали дату весілля, щоб перемогти коронавірус. Вони були завантажені роботою, але зрештою одружилися; Герої цієї історії – Чженьнан та Чао – мали одружитися у четвертий день Китайського Нового Року, але відклали весілля через епідемію. Сюй Чженьнан працює в Центрі охорони здоров'я Чжанчжуан, який обслуговує понад 16 000 жителів із 21 села в окрузі. Чжао Чао – поліцейський, який несе відповідальність за виявлення та контроль епідемії; Це звичайнісінькі люди, вони мають звичайні професії, але вони відмовляються від особистого життя, відкладають весілля, не мають можливості бути зі своїми сім'ями заради людей, які потребують їхньої допомоги. Цьому духу мужності та самовідданості варто навчитися).

5. *Чи сподобалася вам ця історія? Якщо так (ні), то чому?*

(Так, ця історія надихає, оскільки розповідає про силу та рішучість людей у складних обставинах; Мені сподобалася ця історія. На мою думку, всі вони герої, що борються проти коронавірусу й перемагають його. А одружитися вони домовилися після перемоги, що було дуже романтично та зворушливо; Мені дуже сподобалася ця історія. Закохані готові були відкласти свої весілля заради свого народу, заради своєї країни, і це вражає та викликає повагу. Я вдячний співробітникам, які залишалися на своїх постах під час епідемії. Це історія кохання та мужності, що надихає; Так, дуже сподобалася історія, бо мій дядько теж поліцейський, останні три роки він зрідка приїжджав додому. Ми спочатку не розуміли його, чому він повинен відмовлятися від спілкування зі своєю сім'єю заради чужих людей, він навіть не приходив додому, коли хворів. У нього є син, який заздриє іншим людям, чий батьки могли бути з ними щодня. Кілька місяців потому в дім мого дядька прийшло багато людей, які дякували йому за допомогу. Мій дядько їздив у село, щоб допомагати літнім людям, щодня приносив їм рис, локшину, яйця та ліки. Ми всі пройшли через 3 роки болю, усі змучені, але завжди були вдячні та допомагали одне одному; Мені подобається ця історія, вона показує, як люди можуть виявити силу та любов у важких ситуаціях).

Запропоновані завдання спрямовані на розвиток умінь аналізувати текст оригіналу, розпізнавати найважливіші елементи тексту, виокремлювати основну інформацію, прогнозувати перекладацькі та лінгвістичні труднощі, визначати необхідну стратегію перекладу й вибирати необхідний для адекватного перекладу інструментарій, редагувати текст перекладу та оформлювати його відповідно до норм української мови.

Висновки. Специфіка навчання перекладу китайських студентів полягає не лише у спеціальній мовній та професійній підготовці майбутніх фахівців, а й у врахуванні їхніх соціокультурних, психологічних і когнітивних особливостей. Етноорієнтований підхід у викладанні мінімізує ризики появи міжкультурних та комунікативних «невдач» і непорозумінь між студентами та іншими учасниками освітнього процесу. Відмінності між китайською та українською мовами на рівні граматики, лексики та стилістики створюють додаткові труднощі в перекладацькому процесі, що потребує впровадження адаптованих методичних алгоритмів. Це своєю чергою актуалізує проблеми поглиблення лінгвокультурологічної компетенції викладачів, підбору й розробки національно орієнтованих навчальних матеріалів.

Література:

1. Горда В. Навчання перекладу у соціокультурній площині. *Молодий вчений*. №3 (79), 2020. с. 436-440. DOI: 10.32839/2304-5809/2020-3-79-91
2. Дрогомирецький П. П., Ілійчук І. В. Основи китаїстики. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 64 с.
3. Зайченко Н., Гавриленко Ю., Шевченко М. Модель національно орієнтованого навчання української/російської мов як іноземних у сучасній лінгводидактичній парадигмі. *Викладання мов у вищих закладах освіти України: Міжпредметні зв'язки. Збірник наукових праць*. Випуск 36. Харків, 2020. С. 68-82. DOI: 10.26565/2073-4379-2020-36-06
4. Збір І. Вплив конфуціанської системи освіти на мову і культуру Південної Кореї (історичний аспект). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Випуск 14. Львів, 2019. С. 15-24.
5. Моргунова Н. С. Особливості дистанційного навчання китайських студентів української мови як іноземної: психолого-педагогічний аспект. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 52, том 2, 2022. С. 24-28. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/52/part_2/4.pdf (дата звернення: 02.03.2025)
6. Ху Жунсі. Соціокультурні особливості адаптації китайських студентів до навчання в університетах України. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2013. № 1 (5). С. 36-41.
7. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності. Вінниця, 2013. 376 с.
8. Yu Zhang, Jicheng Sun. Spiritual Language, Flexible Translation – Reflections on Translation Review Based on the Translation Practice of Thanks Translation Workshop. *Scientific Research An Academic Publisher. Open Access Library Journal*. Vol. 9. №5. 2022. DOI: 10.4236/oalib.1108723. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=117492> (дата звернення: 04.03.2025)

References:

1. Chernovaty, L. M. (2013). *Metodyka vykladannia perekladu yak spetsialnosti* [Methods of teaching translation as a specialty]. Vinnytsia: Nova Knyha. 376 s. [in Ukrainian]
2. Drohomiretskyi, P. P., Ilichuk I. V. (2017) *Osnovy kytaistyky. Navchalno-metodychnyi posibnyk*. [Fundamentals of Chinese Studies. Study guide]. Ivano-Frankivsk. 64 s. [In Ukrainian]
3. Horda, V. (2020). Navchannia perekladu u sotsiokulturnii ploshchyni. *Molodyi vchenyi* [Translation teaching in the socio-cultural plane. Young Scientist]. № 3 (79), s. 436-440 [in Ukrainian] DOI: 10.32839/2304-5809/2020-3-79-91
4. Khu, Zhunsi. (2013). Sotsiokulturni osoblyvosti adaptatsii kytaiskykh studentiv do navchannia v universytetakh Ukrainy [Socio-cultural peculiarities of adaptation of Chinese students to studying at Ukrainian universities]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriya «Pedagogika i psykholohiia»* [Bulletin of Alfred Nobel University of Dnipro. Series: Pedagogy and Psychology]. № 1 (5), s. 36-41. [In Ukrainian]
5. Morhunova, N. S. (2022). Osoblyvosti dystantsiinoho navchannia kytaiskykh studentiv ukrainskoi movy yak inozemnoi: psykholoho-pedahohichnyi aspekt [Features of distance learning of Chinese students of Ukrainian as a foreign language: psychological and pedagogical aspect]. *Inovatsiina pedahohika. Vyp. 52. Tom 2* [Innovative pedagogy. Issue 52, Volume 2]. S. 24-28 [In Ukrainian]
6. Yu, Zhang, Jicheng, Sun. (2022). Spiritual Language, Flexible Translation – Reflections on Translation Review Based on the Translation Practice of Thanks Translation Workshop. *Scientific Research An Academic Publisher. Open Access Library Journal*. Vol. 9. № 5. DOI: 10.4236/oalib.1108723.
7. Zaichenko, N., Havrylenko, Yu., Shevchenko, M. (2020). Model natsionalno oriientovanoho navchannia ukrainskoi/rosiiskoi mov yak inozemnykh u suchasni linhvodydaktychnii paradyhmi [A model of nationally oriented teaching of Ukrainian and Russian as foreign languages in the modern linguodidactic paradigm]. *Vykkladannia mov u vyshchykh zakladakh osvity Ukrainy: Mizhpredmetni zviazky. Zbirnyk naukovykh prats. Vypusk 36* [Teaching Languages at Higher Educational Establishments at the Present Stage. Intersubject Relations. Vol. 36]. Kharkiv, s. 68-82 [in Ukrainian] DOI: 10.26565/2073-4379-2020-36-06
8. Zbyr, I. (2019) *Vplyv konfutsianskoi systemy osvity na movu i kulturu Pivdennoi Korei (istorychnyi aspekt)* [The Confucian Educational System Influence on the Language and Culture of South Korea (Historical Aspect)]. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi. Vypusk 14* [Theory and Practice of Teaching Ukrainian as a Foreign Language, Issue 14]. Lviv, s. 15-24 [In Ukrainian]